



Univers Pedagogic

pro

9 (939),
27 februarie 2025



Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL TEHNIC: 32 MIL. DE LEI PENTRU MODERNIZARE

Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a aprobat alocarea unei sume de peste 32 de milioane de lei pentru modernizarea infrastructurii a 19 instituții de învățământ profesional tehnic. Fondurile vor contribui la îmbunătățirea condițiilor educaționale pentru elevi, iar selecția beneficiarilor s-a realizat pe baza unui concurs, în urma evaluării a 99 de proiecte.



Resursele financiare vor fi utilizate pentru renovarea căminelor, cu un accent special pus pe modernizarea grupurilor sanitare și creșterea eficienței energetice. Aceste lucrări vor oferi elevilor

condiții de locuit mai sigure, mai igienice și mai confortabile. În paralel, instituțiile vor investi în renovarea sălilor de clasă, laboratoarelor și atelierelor de instruire practică, pentru a le dota cu mobilier modern, echipamente de specialitate și tehnologii de ultimă generație, asigurând astfel un mediu de învățare mai atractiv și mai funcțional.

O componentă esențială a finanțării va fi destinată îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor, prin termizolarea acestora, modernizarea sistemelor de iluminat și instalarea

de surse de energie regenerabilă, cum ar fi panouri solare și sisteme de încălzire eficientă. Aceste măsuri vor contribui la reducerea costurilor operaționale și vor sprijini tranziția către un mediu educațional mai sustenabil.

Selecția proiectelor a fost realizată pe baza unor criterii clare, incluzând impactul asupra elevilor, numărul de beneficiari, dar și resursele financiare alocate anterior pentru inițiative similare. Prin aceste investiții, Ministerul Educației și Cercetării își propune să îmbunătățească semnificativ condițiile de studiu și formarea practică, sprijinind integrarea eficientă a elevilor pe piața muncii și consolidarea unui sistem de educație profesională tehnică de înaltă calitate.



Au fost premiate cinci instituții pentru excelență în învățământul dual

Ministerul Educației și Cercetării a recompensat cinci instituții de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova pentru contribuția lor remarcabilă la dezvoltarea învățământului dual, oferindu-le premii în valoare de 500.000 de lei fiecare. Printre acestea se regăsesc Școlile Profesionale nr. 5 din Chișinău, Leova și Hâncești, Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău și Centrul de Excelență Energetică și Electronică.

Distincțiile au fost acordate în cadrul Galei Învățământului Dual, unde ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, a evidențiat importanța încurajării performanței în acest sector, subliniind că evenimentul va deveni o tradiție anuală. Oficialul a remarcat și creșterea semnificativă a numărului de elevi înscriși în sistemul dual, înregistrându-se o majorare de aproape 60% față de anul trecut.

Sergiu Harea, președintele Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, a punctat rolul esențial al învățământului dual pentru integrarea tinerilor pe piața muncii, subliniind că majoritatea absolvenților rămân angajați în companiile unde și-au efectuat stagiile de practică.

Instituțiile premiate au fost selectate în urma unui concurs desfășurat între 15 și 31 ianuarie curent, la care au participat 21 din cele 40 de instituții implicate în învățământul dual. Evaluarea a ținut cont de numărul elevilor din acest sistem, precum și de proporția lor în cadrul instituției și evoluția înscrierilor față de anul precedent.

Anul 2024 a marcat o creștere substanțială în învățământul dual, cu 1 650 de elevi înscriși, reprezentând un avans de 65% comparativ cu 2023. Sistemul dual le oferă tinerilor oportunitatea de a combina teoria cu practica, deschizându-le căi de integrare rapidă pe piața muncii.



Noi concursuri pentru cercetare și inovare, cu un buget total de 60 mil de lei

Ministerul Educației și Cercetării (MEC), în parteneriat cu Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (ANCD), a lansat cinci concursuri destinate sprijinirii cercetării și inovării, în valoare totală de peste 60 de milioane de lei. Anunțul a fost făcut într-o conferință de presă de ministrul Dan Perciun și de directorul ANCD, Aurelia Hanganu.



Aceste proiecte, care se vor desfășura pe parcursul anilor 2025-2026, au ca scop susținerea cercetătorilor din diverse domenii prin acordarea de finanțări considerabile. Se estimează că vor fi implicați aproximativ 200 de cercetători, dintre care 100 sunt tineri. Inițiativele vizează nu doar îmbunătățirea infrastructurii de cercetare, dar și stimularea colaborării internaționale și atragerea de talente din diaspora științifică.

Cele cinci tipuri de proiecte financiare sunt:

- **Stimularea excelenței în cercetarea științifică**, cu un buget de 24 milioane de lei, care va susține proiecte de până la 600 000 de lei fiecare;

- **Tinerii cercetători**, cu un buget de 22,5 milioane de lei, destinat proiectelor care vor aloca până la 900 000 de lei pentru cercetătorii tineri;
- **Programul ReBRAIN**, ce vizează colaborarea între organizațiile de cercetare din Republica Moldova și diaspora științifică, cu o finanțare de 10 milioane de lei;
- **Vouchere inovatoare**, cu un fond de 2 milioane de lei pentru sprijinirea transferului de cunoștințe între cercetători și mediul de afaceri;
- **Proiecte pentru participarea în Programul Orizont Europa**, cu o finanțare de 2 milioane de lei pentru integrarea în programe europene.

Dosarele de concurs pot fi depuse până la 4 aprilie curent, iar evaluarea acestora va avea loc în lunile aprilie-mai, cu rezultate oficiale în iunie 2025. Această inițiativă face parte dintr-un șir de reforme recente în această sferă, care includ adoptarea Programului Național în Domeniile Cercetării și Inovării, pentru perioada 2024-2027 și implementarea Programului Național de Specializare Inteligentă. De asemenea, MEC a alocat un buget de aproape 477 milioane de lei pentru finanțarea instituțiilor de cercetare în 2024 și a majorat cu 21% salariile cercetătorilor, în timp ce bursele pentru studenții-doctoranzi au fost dublate.

Campania de abonare la *Univers Pedagogic Pro!*

Fii la curent cu noutățile din educație și descoperă inspirația de care ai nevoie pentru a-ți transforma activitatea didactică! Abonează-te acum la săptămânalul care susține profesorii și promovează excelența în educație.

Cum te poți abona?

Mergi la cel mai apropiat oficiu poștal al Î.S. *Poșta Moldovei* sau abonează-te online accesând linkul: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/17>.

Univers Pedagogic Pro –
mereu alături de tine!



Examene centralizate la discipline de profil pentru colegii



La 4 discipline de profil pentru colegii vor fi organizate în anul curent examene centralizate, ceea ce va reprezenta o premieră. Lucrările vor fi evaluate extern, în baza unor teste unice. Astfel, în conformitate cu noile reguli circa o mie de elevi din 20 de instituții de învățământ profesional tehnic vor susține asemenea examene, organizate la disciplinele: Contabilitate; Turism; Mercologie; Planificarea și administrarea afacerilor.

Obiectele date au fost selectate din lista programelor de studii cu cel mai mare număr de absolvenți. Examenele de calificare vor fi organizate în baza scenariului de susținere a celui de bacalaureat. De asemenea a fost aprobat programul de organizare și desfășurare a examenului de calificare, fiind constituită o Comisie de elaborare a subiectelor.

În plus, vor fi stabilite centrele de examinare în care elevii vor susține examenele de calificare, iar verificarea lucrărilor va fi realizată de către o Comisie aprobată de Ministerul Educației și Cercetării. De remarcat că în țara /noastră funcționează 81 de instituții de învățământ profesional tehnic, inclusiv 14 centre de excelență, dintre care 2 instituții private, 32 de școli profesionale și 35 de colegii, dintre care 6 sunt private.

Cor. UPP

Expoziție de ilustrații „Poezia lui Gr. Vieru în penelul basarabean”



Arțiști basarabeni au ilustrat din operele marelui poet, prezentate într-o expoziție la Biblioteca Națională a Republicii Moldova, cu genericul „Poezia lui Grigore Vieru în penelul basarabean”. Expoziția cuprinde ediții tipărite la Chișinău în perioada 1957-2024.

Vizitatorii au ocazia să descopere lucrările ilustratorilor care s-au cufundat în mod deosebit în creația lui Grigore Vieru: „fulgii” lui Igor Vieru, „iepurășii” lui Isai Cârnu, „codrii” lui Gheorghe Vrabie, „cămășile” lui Mihai Grecu ș.a. Rodica Băleanu, șefa secției Arte și Hărți a Bibliotecii

Naționale, a specificat că „Prin această expoziție punem în valoare personalitatea lui Grigore Vieru, opera sa, dar și pe cei care i-au ilustrat cărțile. Vrem să arătăm legătura dintre poet și pictor, arta scrisului și a creionului care a desenat poezia... Lică Sainciuc, care a ilustrat *Albinuța*, a reușit să aducă copiii mai aproape de carte, păstrând în același timp autenticitatea și farmecul desenelor... Atâta timp cât vom rămâne conectați la tradițional, nu vom dispărea ca popor”.

Este de menționat că printre exponate se numără prima ediție a „Albinuței” și „Abecedarul” din 1970. Expoziția poate fi vizitată până pe 31 martie curent în Spațiul Expozițional Arte și Hărți al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, oferind o minunată oportunitate de a explora conexiunea dintre grafica de carte și poezie.



Seminar științifico-practic la UPSC

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a găzduit pe 21 februarie curent cea de-a IV-a ediție a seminarului științifico-practic „Coregrafia în Sistemul Educațional”. Activitatea a fost un eveniment semnificativ care a subliniat importanța coregrafiei în educație și rolul acesteia în vederea promovării identității culturale naționale.

Seminarul a avut ca scop evidențierea valorii dansului tradițional și modern ca formă esențială de educație. Studenții de la Facultatea de Științe ale Educației, au prezentat din programul „Dans Popular și Clasic” lucrări teoretice și practice, aducând în atenție elemente coregrafice din diverse regiuni ale Moldovei. Ei au realizat cercetări pe teren, adunând informații despre dansuri tradiționale care reflectă patrimoniul cultural național, într-o încercare de a păstra și promova valorile autentice ale comunității.

În deschiderea seminarului, Lucia Cepraga, conf. univ., dr., prorector pentru activitatea didactică, a felicitat atât studenții, cât și profesorii pentru implicarea activă în acest proiect educațional. De asemenea, conf. univ., dr. Nina Garștea, decan al Facultății de Științe ale Educației, și Lidia Cojocari, șefa Catedrei de Pedagogie Preșcolară, Educație Fizică și Dans, au apreciat realizările și eforturile depuse de protagoniștii pentru promovarea educației prin dans.

Seminarul, moderat de Ion Benchechi, lect. univ. și fondator al Ansamblului de dans „Ciuleandra” din cadrul UPSC, a întrunit aproximativ 70 de participanți, incluzând coregrafi, conducători de ansambluri de dans popular și profesori din întreaga țară. În cadrul evenimentului, Mihai Chiriac, Ma-



estru în Artă și profesor de coregrafie, a prezentat materialul „Tipologia dansului Hora în formarea repertoriului artistic”.

De asemenea, Ion Benchechi a vorbit despre formarea Secției Naționale IOV – Organizația Internațională de Folclor și Artă Populară în Republica Moldova, având sediul la UPSC. În cadrul intervenției sale, el a adus în discuție oportunitățile de promovare a ansamblurilor de dans popular din Moldova la festivalurile internaționale și a subliniat importanța acestor participări pentru consolidarea imaginii și promovarea dansului tradițional la nivel global.

Seminarul a constituit și o oportunitate de promovare a programului educațional de masterat în „Managementul și Di-

dactica Artei Dansului”, oferind participanților o viziune detaliată asupra oportunităților educaționale din domeniu. De remarcat că studiile de masterat reprezintă o platformă importantă pentru dezvoltarea profesională a celor care doresc să se implice activ în educația prin artă.

În final, studenții programului de studii „Dans Popular și Clasic” au concluzionat că educația coregrafică trebuie să fie integrată în procesul educațional ca un instrument esențial în formarea culturală a tinerelor generații. Dansul nu doar că reprezintă o formă de exprimare artistică individuală, ci și este un puternic element de coeziune națională, de extremă importanță pentru promovarea valorilor culturale și identitare.



World Bank Group: Încă 15 grădinițe din R. Moldova vor deschide grupe de creșă



Încă 15 grădinițe din țară vor deschide grupe de creșă, cu copii de până la doi ani. În aceste instituții urmează să se desfășoare în scurt timp lucrări de reparație și de dotare cu mobilier nou, precum și cu materiale didactice și jucării. Valoarea investițiilor totale constituie 2,3 milioane de euro, proiectul fiind implementat cu suportul Băncii Mondiale.

În ceea ce ține de lucrările mai de amploare, de reparație capitală, acestea vor începe în diferite localuri specializate pe parcursul întregului an curent.

De asemenea, vor fi amenajate și terenuri de joacă, instituțiile beneficiare fiind deja selectate de Ministerul Educației și Cercetării (MEC).

Grupul de ingineri și proiectanți au vizitat recent patru dintre instituțiile de educație timpurie menționate: Grădinița de copii nr. 6 din Sângerei; Grădinița-creșă nr. 10 din Râșcani; Grădinița-creșă nr. 35 și Grădinița nr. 6 (ambele din Bălți).

Inaugurarea noilor grupe va avea loc în cadrul proiectului „Îmbunătățirea Calității Educației”, finanțat de Banca Mondială (World Bank Group Moldova) în parteneriat cu Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală, fiind implementat de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.



Lilia Dulghier: Fiecare provocare m-a ajutat să mă formez ca personalitate

Lilia Dulghier și-a început cariera pedagogică ca învățătoare de clase primare în satul Abaclia, raionul Basarabeasca. Tânără și departe de familie, adaptarea la acest nou început nu a fost ușoară. Cu toate acestea, prin muncă asiduă și o pasiune neclintită pentru educație, dumneai a reușit să-și construiești o carieră de succes. La Liceul Teoretic „Constantin Stere”, administrația a recunoscut calitățile ei de lider și

a numit-o director adjunct pe educație. Chiar și după toate realizările sale, Lilia Dulghier nu se oprește din învățare, ci este convinsă că liderii educaționali de succes sunt cei care își dezvoltă continuu abilitățile și sunt mereu în căutare de noi cunoștințe și metode pentru a-i sprijini pe elevi să învețe și să evolueze. În prezent, este profesoară de limba și literatura română și își continuă studiile de masterat la aceeași disciplină.



– După absolvirea Școlii Pedagogice, ați părăsit Orheiul, orașul copilăriei, și ați plecat la sud, unde nu cunoșteți pe nimeni. Oricum, o carieră în pedagogie ați fi putut să faceți și aici. Acum nu regretați pasul de atunci?

– Este o întrebare profundă, care cu siguranță m-a pus pe gânduri. Părăsirea Orheiului și a familiei pentru a începe un nou capitol la sud a fost o decizie majoră și nu a fost ușor. Când am plecat, nu aveam nicio garanție a succesului, iar adaptarea într-un loc unde nu cunoașteam pe nimeni a fost provocatoare. Totuși, privind în urmă, nu regret alegerea făcută, pentru că mi-a adus o serie de oportunități și lecții valoroase. În ceea ce privește cariera pedagogică, cred că fiecare loc oferă provocări și oportunități diferite. În Orhei, probabil, că așa fi avut un drum profesional stabil, cunoscând deja oamenii și comunitatea. Așa fi avut un start mai familiar și poate o rețea de suport mai puternică, ceea ce, fără îndoială, ar fi fost un avantaj. Totuși, schimbarea de mediu și începutul de la zero la sud mi-au oferit și un alt tip de provocare, implicat de creșterea profesională și personală.

Aici, la sud, am avut oportunitatea de a învăța mult mai repede să mă adaptez la diverse culturi, să interacționez cu oameni din diferite colțuri ale țării și să-mi construiesc relații profesionale de la zero. Acest lucru m-a ajutat să devin mai flexibilă și mai creativă în ceea ce ține de abordările pedagogice, dar și să-mi dezvolt competențele de comunicare și colaborare într-un context mai diversificat. De asemenea, am avut șansa să colaborez cu colegi din alte regiuni, să învăț din experiențele lor și să le aplic în propria practică. Cred că diversitatea aceasta de experiențe m-a făcut să mă dezvolt mult mai mult decât așa fi făcut-o poate într-un mediu mai cunoscut. Eu am ales să-mi construiesc cariera într-un loc nou și, chiar dacă am avut momente de nesiguranță, nu regret decizia. Fiecare pas, fiecare provocare m-a ajutat să devin cine sunt astăzi.

– De ce ați optat pentru o carieră în educație?

– Încă de mică, am fost fascinată de lume și de toate învățăturile pe care mi le putea oferi. Am avut privilegiul să cresc într-o familie unde educația era apreciată și susținută. Am ales cariera în educație pentru că am simțit că este chemarea mea – să ajut la formarea și ghidarea noilor generații, să le ofer cunoștințele și abilitățile necesare pentru a deveni oameni de succes și cetățeni responsabili. Îmi place să văd cum fiecare copil evoluează și învață ceva nou în fiecare zi. Este o satisfacție imensă să contribuie la dezvoltarea lor și să știu că am avut un impact pozitiv asupra vieților lor.

– Cum credeți că se poate îmbunătăți învățământul primar și gimnazial în Republica Moldova?

– Prin implementarea unor strategii și măsuri care să răspundă nevoilor actuale ale elevilor și să pro-



moveze excelența educațională. Iată câteva sugestii bazate pe experiența mea în domeniu: Investiții în programe de formare și dezvoltare profesională pentru cadrele didactice, astfel încât ele să fie la curent cu cele mai noi metode și practici educaționale; dezvoltarea unui curriculum flexibil, care să permită personalizarea învățării în funcție de nevoile și interesele elevilor; accentul pus pe dezvoltarea competențelor cheie, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea problemelor, colaborarea și creativitatea; utilizarea resurselor digitale și a platformelor online pentru a facilita accesul la informații și pentru a diversifica metodele de predare; promovarea educației în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STEM) pentru a pregăti elevii pentru piața muncii din secolul XXI. Prin implementarea acestor măsuri, cred că se poate crea un sistem educațional mai eficient și adaptat la nevoile actuale, care să ofere elevilor o educație de calitate și șanse mai bune pentru viitor.

– Ce metode folosiți pentru a le cultiva elevilor interesul pentru limba română?

– Utilizez o serie de metode interactive și creative, cum ar fi lecturi captivante și variate: aleg texte diverse care să stârnească interesul elevilor și să le ofere perspective noi. Încerc să includ atât opere clasice, cât și literatură contemporană sau le ofer elevilor posibilitatea de a-și alege propriile lecturi dintr-o listă largă, ceea ce îi motivează să citească cu plăcere. Organizez ateliere de scriere creativă, unde elevii își pot exprima liber ideile și imaginația prin poezii, povestiri și eseuri, precum și activități de dramatizare a textelor literare, în vederea implicării emoționale și înțelegerii mai bine a mesajului operei. Mai utilizez platforme online pentru a accesa resurse interactive și multimedia, cum ar fi videoclipuri explicative, teste și jocuri educative. Îi încurajez pe elevi să creeze proiecte multimedia, cum ar fi prezentări video sau podcasturi pe teme literare. Îi implic în proiecte de cercetare despre autori și opere literare, pentru a-i încuraja să exploreze

ma cu succes acest rol: să participe la cursuri și seminare de dezvoltare profesională pentru a fi la curent cu cele mai noi practici și tendințe educaționale; să citească cărți și articole de specialitate pentru aprofundarea cunoștințelor și pentru a învăța din experiențele altora; să încurajeze și să motiveze colegii și elevii să-și atingă potențialul maxim prin suport și feedback constructiv; să stabilească relații de colaborare și încredere cu colegii, elevii și părinții, promovând un mediu de lucru armonios și cooperant; să promoveze un mediu de învățare pozitiv, în care elevii și colegii se simt valorizați și respectați; să abordeze și să rezolve conflictele într-un mod constructiv și echitabil, promovând pacea și colaborarea. Prin dezvoltarea acestor abilități, consider că tinerii profesori pot deveni coordonatori și lideri educaționali de succes.

– Cum poate fi îmbunătățită colaborarea între cadrele didactice, părinții și autoritățile locale pentru a sprijini dezvoltarea optimă a elevilor?

– Pentru a îmbunătăți această colaborare, este esențial să creăm un cadru de comunicare eficient și să încurajăm un parteneriat activ între toate părțile implicate. Aș sugera cadrelor didactice să comunice în mod regulat cu părinții despre evoluția elevilor, prin întâlniri față în față, platforme online sau sesiuni de informare. De asemenea, părinții trebuie să se implice activ în viața școlii, înțelegând obiectivele educaționale și metodele folosite. Iar autoritățile locale pot sprijini această comunicare prin facilitarea unor canale de informare între școli și comunitate, creând sesiuni de feedback și dezbateri publice pe teme educaționale.

Cadrele didactice pot beneficia de traininguri și cursuri de dezvoltare profesională care să le ajute să înțeleagă mai bine nevoile copiilor și să folosească metode moderne de învățare. De asemenea, părinții pot participa la sesiuni educaționale pentru a învăța cum să sprijine educația acasă, să gestioneze conflictele și să susțină un mediu sănătos pentru dezvoltarea copiilor. În plus, toate părțile implicate trebuie să promoveze un climat de respect și susținere, în care atât elevii, cât și părinții și cadrele didactice să se simtă valorizați și susținuți. Conflictele și neînțelegerile trebuie abordate într-un mod constructiv, iar soluțiile să fie orientate spre binele elevului.



mai profund subiectele studiate. Prin aceste metode variate, reușesc să le cultiv interesul pentru limba română și să le arăt frumusețea acesteia la fiecare lecție.

– Dumneavoastră activați și în calitate de director adjunct. Care sunt cele mai importante provocări pe care le întâmpinați în acest rol?

– Un director adjunct trebuie să aibă abilități puternice de leadership și să gestioneze echipe diverse, menținând echilibrul între delegarea responsabilităților și asigurarea unei comunicări eficiente. Pot apărea conflicte între membrii echipei sau dificultăți de motivație. Provocarea mea principală este menținerea unui climat educațional motivant, atât pentru profesori, cât și pentru elevi, în contextul unor solicitări din ce în ce mai mari și a unei diversificări a nevoilor acestora.

– Ce sfaturi ați avea pentru tinerii profesori care doresc să devină buni coordonatori sau lideri educaționali?

– Le-aș sugera câteva activități esențiale în viziunea mea pentru a-și dezvolta abilitățile și a-și asu-



– Ce strategii utilizați pentru a încuraja dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice?

– În cadrul programului de alfabetizare digitală, am folosit o serie de strategii care se concentrează pe formarea continuă, integrarea tehnologiilor în procesul didactic și crearea unui mediu de colaborare prielnic. Astfel, am încurajat cadrele didactice să integreze tehnologia în activitățile de predare de zi cu zi. De exemplu, înlocuirea manualelor fizice cu resurse educaționale digitale, utilizarea aplicațiilor de colaborare online pentru proiecte de grup sau folosirea platformelor educaționale pentru evaluări și feedback în timp real.

De asemenea, am promovat utilizarea unor instrumente care sprijină învățarea personalizată a elevilor, precum aplicații de învățare adaptivă, care pot fi folosite pentru a răspunde unor diferite stiluri de învățare ale elevilor. Am asigurat și accesul cadrelor didactice la resurse digitale și instrumente educaționale moderne, precum platforme educaționale, tutoriale video, articole sau ghiduri online. Am cultivat o atitudine pozitivă față de tehnologie, încurajând cadrele didactice să fie curioase și să experimenteze noi instrumente și aplicații. Este important ca profesorii să considere tehnologia ca pe o oportunitate de a îmbunătăți procesul de învățare și de a atrage elevii în mod activ.

– Cum reușiți să faceți față provocărilor legate de studiile de masterat, având în vedere că sunteți deja o persoană cu multiple responsabilități în educație?

– Nu este un lucru ușor, dar consider că este un pas esențial în dezvoltarea personală și profesională. În pofida provocărilor, am învățat să gestionez echilibrul între studii și activitățile educaționale. Consider că una dintre cele mai importante aspecte este planificarea atentă a timpului. Îmi stabilesc un program zilnic sau săptămânal care include atât activitățile profesionale, cât și cele academice. Când sunt implicată în studiile de masterat, încerc să integrez ceea ce învăț în activitatea zilnică. De exemplu, noile cunoștințe și strategii didactice le aplic în cadrul lecțiilor mele, ceea ce îmi permite să îmbin învățarea teoretică cu practica educațională. Fac față cerințelor grație suportului primit din partea familiei și colegilor de muncă. Masteratul îmi oferă oportunitatea de a studia teme relevante, cum ar fi psihologia educațională, gestionarea clasei sau inovațiile tehnologice în educație, iar aceste cunoștințe mă ajută nu doar pe mine, ci și pe elevii cu care lucrez. Familia joacă un rol esențial în sprijinirea mea, având în vedere că sunt dedicată atât carierei educaționale, cât și altor responsabilități profesionale și personale. Mulțumesc mult soțului și fiului pentru grija ce mi-o poartă și dragostea lor necondiționată!

Grigore Vieru în amintirea contemporanilor

Unul din ultimele interviuri cu regretatul scriitor Nicolae Dabija

„Faptul că sunt membru al Academiei Române și Cetățean de Onoare al orașului Toplița valorează pentru mine mai mult decât Premiul Nobel”

Grigore Vieru

Andrei Viziru: Maestre Nicolae Dabija, ați participat aproape la toate edițiile Festivalului Internațional de Poezie Grigore Vieru, duplex Iași - Chișinău. Cum ar fi mai bine să ne apropiem de creația poetului și dacă Festivalul ce-i poartă numele poate contribui la valorificarea operei lui?

Nicolae DABIJA: Indiscutabil, deoarece Vieru este redescoperit zilnic de la o ediție a Festivalului la alta, în profunzimea poeziei lui. Au trecut mai mulți ani de la plecarea la cele veșnice a poetului și poezia lui nu s-a învechit. Ea a căpătat alte sensuri. Am impresia că poezia lui Grigore Vieru nu este scrisă astăzi, ci parcă este scrisă mâine. Iată ce înseamnă o poezie scrisă pentru toate veacurile și aici mi-aduc aminte de cineva care vorbea cu dispreț de maeștrii Grigore Vieru, Iulian Filip, Aurelian Silvestru, scriitorii care se bucură de cititori: „Eu mă mândresc, zicea colegul respectiv, că nu



am niciun cititor”. Dar pentru cine scrii atunci?, zic eu. Pentru cine a scris Grigore Vieru, dacă nu pentru cititori? Și vine recunoștința față de scrisul unui poet care s-a trudit pentru cititor. Vieru nu a scris pentru sertarul lui, cu gândul că vor trece secole până îl vor redescoperi. Grigore Vieru a avut grijă de cititori. El și-a crescut cititorii, începând cu cei mici. Apoi a trecut la poezia de dragoste, la cântecul de dragoste, după care a venit cu aforismele pen-



tru cei în vârstă. Poetul Grigore Vieru este unul dintre cei mai citiți. Un argument că este unul dintre marii poeți pe care i-a dat acest pământ al Basarabiei.

A.V.: Dar cum era întâmpinat Grigore Vieru la întâlnirile cu cititorii?

N.D.: Am fost martorul mai multor întâmplări ciudate, inclusiv când Vieru era recunoscut pe stradă. Prin 1990, în România eram cunoscut deja și eu, fiind văzut la televizor. Eram odată pe o stradă la Iași și cineva se apropie de mine: „Sunteți Nicolae Dabija? Scrieți-mi, vă rog, un autograf”. „Da”, zic. Până mai caut un stilou, mai vine cineva care m-a văzut la televizor. Aud

pe altcineva: „Da cine-i domnul?”. I se spune: „Scriitor de la Chișinău”. Se apropie și acela bucuros: „Dvs. sunteți Grigore Vieru?”. Zic: „Nu”. Oamenii politici se vor duce, dar scriitorii vor rămâne.

În cadrul Festivalului ce-i poartă numele am fost la dezvelirea bustului Grigore Vieru la Alba Iulia. Am fost și la dezvelirea bustului la Sorocea, la Strășeni. Peste tot poezia lui este cea care unește cele două maluri de Prut. Îmi vin acum în minte versurile „Știu: cândva, la miez de noapte,/ Ori la răsărit de soare,/ Stinge-mi-s-or, ochii mie/ Tot deasupra cărții Sale.” Aceste rânduri care se referă la Mihai Eminescu, se referă și la Grigore Vieru. De ce

spun acest lucru? Eu am publicat în *Literatura și Arta* un poem de Vieru, 23 de strofe despre mancurți, scrisă în 1988. Am deschis la întâmplare cartea și am dat de acest poem, și am avut impresia că este scris în zilele noastre. Este contemporan cu noi. Prin aceasta este mare poezia lui Grigore Vieru. Am impresia că este scrisă astăzi. Vorbim despre omul Grigore Vieru la timpul trecut și despre poetul Grigore Vieru la timpul viitor. Vieru, spunea într-un eseu, a fost frate cu Eminescu, a fost verișor cu Creangă și a fost nepot de Dosofoi și Varlaam. El și-a ocupat locul lângă ei, în galeria scriitorilor clasici români dintotdeauna. El a creat repertoriul cântecelor pentru Ion și Doina Aldea-Teodorovici. Este un lucru extraordinar că poezia lui Grigore Vieru a însoțit istoria noastră mai recentă, când prin creația lui am obținut marele victorii legate de limba română, legate de grafia latină, legate de tricolor. Este meritul mării poezii vierene. Ne duceam de multe ori în școli, aveam foarte multe întâlniri, aproape în toate instituțiile de învățământ fiind întâmpinați cu cântece și versuri de Grigore Vieru. Deci, este încă o dovadă că poezia lui abia începe să fie descoperită, abia își începe cu adevărat traectoria ei în veșnicie.

Pentru conformitate,
Andrei VIZIRU

CTITORI DE CUVÂNT ȘI IDEAL



Alina ANDRIAN,
elevă în clasa a VIII-a A,
IPLT „Alexandru Doinici”,
Peresecina, Orhei

„Descoperindu-l pe Eminescu,
mi-am descoperit sufletul”

Grigore Vieru

hârtie, având puterea de a străbate timpul și spațiul, de a dăruți neamului românesc o limbă nepieritoare, purtând în fiecare vers esența unei identități eterne. „Al meu nume o să-l poarte secolii din gură-n gură și l-or duce mai departe...”, afirma poetul nobleței scrisului românesc, la fel cum Grigore Vieru își proiecta destinul zidit în vers: „Noros ori blând ca o amiază/ Eu sunt poetu-acestui neam...”. Eminescu, *Orfeu al limbii române*, cu geniul său neintrecut, a fost promotorul unei viziuni poetice ce a transformat limba română într-un instrument al transcendenței, în timp ce Grigore Vieru, *poet cu lira-n lacrimi*, a continuat, cu aceeași ardere, să răspândească aceste valori peste hotarele Basarabiei, păstrând legătura cu un ideal străvechi, viu în inima românilor de pretutindeni.

În scrierile lor, limbajul devine o formă sacră de existență, iar cuvintele capătă o putere transformatoare. Fiecare dintre ei a fost, la rândul său, ctitor al unui univers poetic ce a pătruns adânc în conștiința colectivă, făcând din limba română nu doar un mijloc de comunicare, ci și o adevărată legătură cu divinitatea și cu trecutul strămoșesc. Acești frați de neam și grai au ridicat ființa mamei la cote sacrale, divine, preamărind-o în versuri nemuritoare: „Ușoară, maică, ușoară,/ C-ai putea să mergi călcând/ Pe semințele ce zboară/ Între ceruri și pământ.” (Gr. Vieru) „O, mamă, dulce mamă, din negură de vremi, pe freamătul de frunze, la



tine tu mă chemi.” (M. Eminescu) Și chiar dacă epocile lor s-au succedat, legătura spirituală dintre cei doi este un fir nevăzut, o continuitate neschimbată a unui ideal: păstrarea nealterată a identității naționale, a limbii și culturii noastre.

În opera lui Vieru, Eminescu este un far călăuzitor. Dacă Eminescu a fost izvorul din care s-au adăpat multe dintre generațiile de poeți, Vieru a fost râul care a preluat acest izvor și a dus mai departe apa vie a limbii române. Poeziile eminesciene au fost pentru Vieru mai mult decât o inspirație; ele au fost o chemare, o legătură nevăzută între generații. În fiecare cuvânt al lui Mihai Eminescu, Grigore Vieru a găsit acele adevăruri universale care i-au

permis să-și construiască propria viziune literară, în tonalități noi, dar cristalizând esența eminesciană.

O adevărată declarație de iubire față de Mihai Eminescu o regăsim în poezia „Legământ”, în care Grigore Vieru își exprimă, cu o profundă recunoștință și evlavie, legătura sa cu marele poet. În aceste versuri, „cartea” lui Eminescu este mai mult decât o simplă lucrare literară, ea devine o punte între două lumi, o legă-

la un nivel cosmic, universalizând-o prin metaforele sale grandioase și prin dimensiunea filosofică a versurilor sale, Grigore Vieru a coborât această măreție în sufletul simplu al omului, în doina Basarabiei, în lacrima mamei, în glasul pruncului ce rostește întâia oară cuvântul „mamă”. Ambii, însă, și-au dorit același lucru: ca limba română să rămână vie, să fie păstrată cu sfințenie, să fie puntea indestructibilă care unește trecutul cu viitorul, sufletul unui neam cu idealul lui.

Astăzi, într-o lume în care valorile par tot mai fragile, iar identitatea culturală este uneori pusă la încercare, ne întoarcem la Eminescu și Vieru pentru a-i reciti și a ne regăsi pe noi înșine. Ei nu sunt doar poeți ai trecutului, ci și glasuri vii, care ne amintesc, cu fiecare vers, că limba și cultura sunt forța noastră, sunt temelia pe care se sprijină ființa unui neam. Asemenea *Coloanei Infinitului*, cuvintele lor vor rămâne neclintite, ridicându-se spre cer ca un simbol al continuității neamului românesc. Opera lor este un drum nesfârșit al spiritului, care ne îndeamnă să pășim reînnoiți prin *Poarta Sărutului*, spre o lume a valorilor autentice. Iar la *Masa Tăcerii*, generațiile ce vin sunt chemate la reflecție, la regăsirea identității prin cuvânt și ideal.

Așadar, în fața poeziei lui Eminescu și Vieru, nu suntem doar cititori, ci și purtători ai unei moșteniri sacre. *Legământul* lor devine și al nostru: să păstrăm limba română curată, să-i transmitem frumusețea mai departe și să ne lăsăm sufletul îmbogățit de cuvântul care dăinuie acum și în veac.

Într-un secol grăbit, într-un Ivec al incertitudinilor și al transformărilor rapide, în care efemerul se confundă adesea cu esențialul, avem nevoie de repere clare, de acele ancore care ne pot adânci rădăcinile într-un pământ al valorilor autentice. Or, trăim vremuri pline de rafinament și poezie, pe de o parte, dar pe de alta, văduvite de multă superficialitate și instrăinare de esențele care ne definesc ca neam.

De aceea, ori de câte ori sufletul nostru simte nevoia unei îmbogățiri, ne întoarcem la matricea spirituală a limbii și culturii noastre, la acele izvoare de lumină și înțelepciune care au înălțat, cu măiestrie, spiritualitatea românească. Și aceste izvoare, cu numele lor scrise pe firmamentul culturii naționale cu pana muiată în aurul *Lucașfărului*, sunt două figuri emblematice, semnele unei moșteniri ce rămâne nestrămutată: Mihai Eminescu și Grigore Vieru.

Așa cum *Lucașfărul* își coboară razele asupra lumii, tot astfel, cuvintele celor doi poeți s-au așternut pe

Importanța instituțiilor extrașcolare pentru educația elevilor

„*„Scopul educației este să transforme oglinzile în ferestre”*
Sydney J. Harris



Cristina GUDUMAC,
învățătoare, IP Gimnaziul
„M. Sadoveanu”,
or. Cupcini, r. Edineț

Relațiile de parteneriat dintre pedagogii instituțiilor extrașcolare și părinți întăresc identitatea organizației respective, sporind prestigiul instituțional și personal al actanților. Mai cu seamă se va pune preț pe utilitatea timpului petrecut împreună și deschiderea de perspective cu privire la preocupări informale cu valoare formativă. Ambele părți au de câștigat dacă sunt vizibile în comunitate, fiind de mare importanță și colaborarea cu parteneri, asociații profesionale, organizații nonguvernamentale, celebrități locale ș.a.

Conducătorii de cercuri îi pot motiva pe părinți să se implice mai eficient în educația copilului (comunicare, program, aspecte metodologice). De obicei, părinții vor să ajute, dar nu întotdeauna știu cum. Echipa administrativă trebuie să aibă o preocupare constantă pentru

elaborarea și actualizarea unui plan de marketing care să evidențieze rolul instituției extrașcolare în dezvoltarea artistică, socială, emoțională, estetică, inclusiv a abilităților teatrale ale elevilor.

Imaginea instituțională este extrem de importantă și se completează cu rezultate cuantificabile (număr de absolvenți, performanțe, alegerea unei viitoare profesii, elemente ale culturii organizaționale ce țin de mituri, eroi, simboluri, modele comportamentale, ritualuri, ceremonii, tradiții și obiceiurile neamului nostru). Mesajul transmis comunității locale trebuie să fie consistent, să provină din mai

multe surse și să exprime specificul unității respective în peisajul educațional local.

Pentru a atrage cât mai mulți elevi în instituțiile extrașcolare este nevoie de o atmosferă primitoare și expresivă, plasând la vedere materiale promoționale, produse ale activității învățăcelilor, participarea la concursuri, excursii, concerte, expoziții (intervenții în media, intruniri, festivități), să se realizeze



proiecte comunitare în care să fie implicați majoritatea din numărul lor total, inclusiv cei ce frecventează cercurile instituției. În acest sens, am încercat să implic elevii mei la cât mai multe activități de colaborare cu comunitatea: Casa de Creație a Copiilor, grădinițe, școli, biblioteci, proiecte caritabile, ONG-uri și diverse fundații.

Desfășurarea procesului instructiv-educativ constă în îmbinarea activităților școlare cu cele extrașcolare ce au numeroase valențe formative, permițând manifestarea creativității întregului grup de elevi, a relațiilor creative. Astfel,

pedagogul își poate afirma spiritul inovator, creativitatea didactică și artistică, totodată atrăgându-și discipolii în acest proces. Dezvoltarea personalității elevilor este preocuparea primordială a pedagogului în scopul modelării întregii lor activități psihice și a conduitei, conform cerințelor societății în care trăim.

În viziune postmodernistă, cunoașterea este construită prin participarea directă a elevului, în măsura în care el își integrează experiențele sale, acesta fiind „punctul tare” al teoriei constructiviste, deoarece intelectul este mereu în acțiune: se

organizează, realizează clasificări, integrează materialul nou, pentru a deveni semnificativ. Dacă noile experiențe vin în raport cu cele vechi, elevul experimentează, elaborează, evaluează alcătuirea unei structuri satisfăcătoare.

Fiecare elev își structurează individual și într-un fel unic cunoașterea. Elevii pornesc într-o nouă învățare cu propria lor experiență, cu unele idei greșite, care trebuie neapărat corectate. Acest deziderat se poate realiza prin determinarea elevilor să înțeleagă neconcordanța acestor idei cu realitatea prin comparare, deducere, experiențe directe, aprecierea valorii în raport cu credințele lor, prezentarea de alternative care să le fie apropiate, în mod pozitiv sau negativ. Astfel, elevul poate să înțeleagă ce nu este adecvat într-o asemenea stare de lucruri și să caute o nouă manieră de a cunoaște realitatea.

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori „Descoperirea copilului”).



Povestea unui tânăr cu autism: De la absolvirea școlii la lupta cu viața

Într-o lume ideală, absolvenții de liceu își iau zborul spre viitor, având întreg universul la îndemână. Realitatea, în schimb, înseamnă uneori doar papuci uzați, conturi goale și regrete profunde. Aceasta este povestea unui absolvent al IPLT Waldorf, un tânăr supradotat, dar respins de societate și prins într-o serie de evenimente malefice ce par scrise de un scenarist suprarrealist. Acum șase ani, eroul nostru, să-l numim „Alex”, a absolvit Liceul Waldorf. Pentru cei care nu știu, sistemul Waldorf e baștina sufletelor creative, dar nici măcar libertatea artistică nu te pregătește în mod ideal pentru lumea reală.

Sinceritatea exagerată și felul său de a fi l-au transformat pe protagonistul acestor rânduri în omul ciudat al clasei. Încercând să ducă conversații, Alex spunea adevăruri la care nu se gândise nimeni, cum ar fi: „Profesoara astăzi are o bluză urâtă, dar e mai drăguță pentru că a zâmbit”. Prea sincer. Mult prea sincer.

Familia lui era o telenovelă între patru pereți: Tatăl? Violent. Mama? Diagnosticată cu cancer cerebral și, încă pe când el era elev în clasa a IX-a, plecată în căutarea unui remediu în afara țării. Mai grav? Mama, neacceptând realitatea, opunea constant rezistență la orice încercare de intervenție sau diagnosticare a copilului său: fără control psihiatric pentru Alex, fără stabilire a unui grad de dizabilitate. Motivul? „Nu ai nevoie,

ești bine!”, i-a spus ea, în timp ce el număra monedele pentru a-și lua o conservă de fasole.

Alex, un individ care niciodată nu copia la teste și era foarte străduitor, a reușit să susțină BAC-ul cu brio, având rezultate remarcabile la istorie, de care era pasionat. Dacă te ciocneai de vreo neclaritate în privința unui eveniment istoric, el ți-ar fi explicat de-a fir a păr totul, încât ai fi uitat să-ți mai sorbi cafeaua.

Cadrul didactic de sprijin al Liceului a găsit un sponsor care i-a achitat contractul la Facultatea de Istorie. Credeți că visul vieții lui s-a realizat? Nu a fost să fie. Ritmul vital, de care era atât de dependent, a fost perturbat de pandemie, apoi de lipsa monitorizării din partea unui adult: mama era plecată, iar cadrul didactic



de sprijin – în concediu de maternitate. A fost exmatriculat. Câtă ironie a sorții pentru un iubitor de istorie: Alex s-a trezit fără viitor.

Locuia singur într-un apartament vechi, unde caloriferul făcea mai mult zgomot decât căldură. În mod tragic, suferea de malnutriție, prânziurile lui fiind compuse adesea din câteva felii de pâine. Din fericire, mentorii lui de la Centrul de resurse, fosta dirigintă și întreaga comunitate Waldorf nu l-au uitat, era ajutat din când în când cu bani, cu produse de tot felul, a fost chiar angajat în câmpul muncii. Dar nici aici nu a rezistat

mult. Din ce cauză? Poate că a fost poate neacceptarea socială, lipsa de comunicare, poate sinceritatea lui specifică, compulsile obsesive, incapacitatea lui proverbială de a-și gestiona banii (își cheltuia salariul, imediat ce-l primea, pe gustoșenii, dar uita să plătească facturile)... Pentru un om deja închis social, lumea exterioară poate deveni monstruoasă. La un moment dat, Alex a fost asaltat de o „bandă” și bătut, rămânând fără un dinte, telefon mobil, acte și ultimii 50 de lei.

Astăzi, Alex își duce zilele cum poate, cu un amestec de curaj, ironie

și un strop de sarcasm. Sistemul Waldorf i-a cultivat talentul, dar viața încă nu i-a oferit o scenă pe măsură. Oamenii cărora le pasă, încă speră că-și va găsi drumul. Cine știe? Poate într-o zi va scrie o carte de istorie sau cel puțin istoria propriei vieți, una atât de complicată încât ar face concurență oricărei tragedii grecești. Dar, până atunci, Alex își mai cumpără o conservă, rămâne fără electricitate, răspunde sincer la întrebări incomode și visează la o lume în care sinceritatea nu te transformă în om ciudat și neadaptat.

Avem speranța că va exista un final fericit pentru acest scenariu, în care statul va oferi suportul necesar tinerilor cu TSA (tulburare de spectru autist), în toate domeniile: social, educațional, psihologic etc. Însă, până când statul va găsi soluțiile necesare, comunitatea noastră îi va fi alături în continuare, oferindu-i sprijin în măsura posibilităților. „Fii tu însuși acea schimbare pe care vrei să-o vezi în lume”, spunea Mahatma Gandhi.

Cristian ZUBCO,
elev în clasa a XI-a „U”,
LT Waldorf, Chișinău

Cum să îmbunătățim comunicarea cu părinții?

Sfaturi utile pentru cadrele didactice



Comunicarea eficientă între cadrele didactice și părinții elevilor este esențială pentru succesul educațional al acestora din urmă. Totuși, apelurile telefonice, în special cele care abordează teme delicate, pot deveni o adevărată provocare în acest sens. Liz Capone, profesoară cu o experiență vastă de 21 de ani în domeniul educației speciale, a oferit în cadrul unui articol pe platforma Edutopia câteva recomandări valoroase pentru a face aceste apeluri mai eficiente și mai puțin stresante pentru toți cei implicați.

Recomandări pentru un apel telefonic mai eficient:

- **Începeți prin a liniști părințele**

Este important ca primul mesaj al apelului să fie unul de siguranță, pentru a calma orice îngrijorare a părinților. De exemplu, o abordare clară precum „Bună ziua, sunt directorul Ionescu de la Școala Gimnazială Nr. 5 și vreau să vă informez

că fiul/fiica dumneavoastră este în siguranță” - poate reduce anxietatea inițială.

- **Folosirea unui limbaj obiectiv și clar**

În loc să utilizați termeni vagi sau subiectivi, este esențial ca educatorii să descrie incidentul în termeni clari, evitând adjectivele care pot duce la interpretări greșite. De exemplu, în loc să spună „Ionuț a fost obraznic”, este mai util să spună

„Ionuț a vorbit tare în timpul orei și l-a întrerupt pe profesor”.

- **Evitați să solicitați părinților să „discute” cu copilul**

Cererea de a discuta cu copilul poate fi interpretată ca o critică a abilităților parentale. În schimb, este mai bine ca scopul apelului să fie doar informarea părinților despre incident și consecințele acestuia, fără a le impune acțiuni sau soluții directe.

- **Rămâneți concentrat pe obiectivul apelului**

Apelul trebuie să fie clar și la subiect, având ca scop furnizarea de informații utile legate de incident și eventualele măsuri luate. Evitați să abordați subiecte suplimentare care ar putea distragă atenția de la tema principală.

- **Încheiați apelul cu un aspect pozitiv**

În loc să încheiați apelul doar cu detalii negative, adăugați un comentariu pozitiv despre elev, pentru a sublinia și aspectele bune ale comportamentului acestuia. Un exemplu ar fi „Știu că acest comportament nu este unul tipic pentru Ionuț, el fiind întotdeauna respectuos cu colegii săi.”

- **Apeluri pozitive, nu doar negative**

Este important ca părinții să fie contactați și pentru a le adresa vești bune. Comunicarea pozitivă despre

progresele elevului ajută la construirea unei relații de încredere pe termen lung și stimulează un climat favorabil dezvoltării educaționale.

Un exemplu de dialog eficient

Un model de apel telefonic pe care cadrele didactice îl pot adapta în funcție de situație ar putea arăta astfel:

„Bună ziua, doamnă Ionescu! Sunt directorul Popescu de la Școala Gimnazială Nr. 5. Vă sun pentru a vă informa despre un incident în care a fost implicat Ionuț. Este în siguranță și vreau să vă povestesc ce s-a întâmplat. Astăzi, la ora de muzică, a fost o situație în care Ionuț a aruncat un băț de tobă, iar acest lucru a dus la o întrerupere a lecției. L-am chemat la birou pentru a discuta incidentul, iar acum își

completează sarcinile pe care le-ar fi făcut la oră. Ionuț și-a cerut scuze și a promis că va fi mai atent data viitoare. De asemenea, știu că acest comportament nu îl caracterizează, el fiind întotdeauna un copil respectuos. Vă mulțumesc pentru că ați răspuns la apelul meu și apreciez mult colaborarea dumneavoastră.”

Concluzionând, Liz Capone subliniază importanța menținerii unui echilibru între comunicarea eficientă a problemelor și aprecierea progreselor elevilor. În acest fel, cadrele didactice pot construi relații durabile și pozitive cu părinții, contribuind astfel la o educație de calitate. Într-un climat educațional sănătos, apelurile telefonice pot fi un instrument valoros pentru a sprijini dezvoltarea copiilor.



A fost dat startul programului „Chișinăul citește”

Programul „Chișinăul citește”, aflat la a 22-a ediție, a fost lansat recent la Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Chișinău. În generic am folosit cuvântul start, care deși e un termen din domeniul sportului, sperăm să aibă aceeași conotație potrivită și în cazul dat, mai ales că el a fost folosit de mai mulți vorbitori în deschiderea acestui eveniment cultural și educațional.



Dacă cei ce practică exercițiile sportive mizează pe un corp sănătos, în cazul lecturii accentul se pune pe o minte sănătoasă, adică pe sănătatea spiritului uman. Evenimentul a fost moderat de gazda localului, Mariana Harjevschi, directorul general al instituției, care în cuvântul de deschidere a menționat că programul este cel mai longeviv din cadrul Bibliotecii municipale. Acest program a devenit cap de afiș al acțiunilor de promovare a cărților bune, fie că e vorba despre nuvele, romane sau alte publicații ale contemporanilor noștri.

Programul, din câte se cunoaște, a fost inspirat din experiențele altor biblioteci europene și din SUA care își doresc să scoată în prim-plan din colecțiile lor cărți valoroase pentru a fi promovate în comunitate: „O carte și un oraș”, e unul din genericele din diferite localități; „Orașul Du-

blin vorbește despre o carte” ș.a.m.d. Amintim că la eveniment a fost prezentă și Angela Cutasevici, viceprimarul municipiului Chișinău.

Evident că și în ceilalți ani la competiție, să folosim iarăși un termen sportiv, au intrat trei cărți pentru trei vârste de cititori: copii, adolescenți și maturi, care au fost selectate de un juriu din cadrul Bibliotecii. Vorba e de cartea lui Sergiu Afanasie dedicată copiilor „Poarta dintre lumi”, o trilogie „Măștile lui Brejnev”, roman semnat de Nicolae Spătaru, propus spre lectură adolescenților, și o carte pentru adulți de Nicolae Negru „O progenitură dușmană”.

Mariana Harjevschi a ținut să sublinieze în luarea sa de cuvânt următoarele: „Acest program e unul care se deosebește de alte programe culturale și de promovare a culturii lecturii prin câteva aspecte foarte

„Cărțile cele mai bune nu sunt tocmai acelea care ne învață, ci acelea care ne fac a cugeta peste cele cuprinse în ele”
B. P. Hasdeu

distincte. În primul rând, vorba e de calitatea literară a acestor lucrări, existând în spate un juriu care selectează aceste cărți și un grup de bibliotecari care votează aceste cărți și le recomandă pentru chișinăuieni. De asemenea, ne dorim întotdeauna să selectăm în acest program și cărți discutabile, cum le numim noi, pentru că ne dorim ca aceste cărți să fie discutate, lecturate, puse într-un dialog creativ dar și interactiv cu cititorii noștri. Astfel, încât aceste cărți ne ajută să facem o invitație către lectură mai aprofundată, mai prietenoasă cu cititorii noștri. Cunoașteți și provocările societății de astăzi, această luptă pe care o au bibliotecarii pentru a-i convinge pe tineri să vină spre lectură. Acest program se mai distinge și prin faptul că bibliotecarii, colegii noștri, își doresc să aplice diferite forme de interacțiune cu utilizatorii. Întrucât aceste cărți sunt selectate și prin această prismă pentru a organiza întâlniri cu cititorii, prezentări de carte în spațiile bibliotecilor și în afara lor, ca să fie cât mai creative aceste forme de interacțiune cu cititorii. Este o onoare pentru noi deschiderea scriitorilor de a fi prezenți în cele 27 de filiale ale bibliotecii noastre, nemaivorbind de școlile din Chișinău, care la fel sunt dispuse să colaboreze și să-și organizeze aceste parteneriate pe care le avem deja de durată. Acest dialog creativ și interactiv cu cititorul îl vedem prin caracteristicile acestui program.”

Fiecare autor prezent la lansarea programului a avut în spate câte un susținător, adică un fel de antrenor, dacă e să folosim din nou un termen sportiv, specialiști din domeniul literar, colegi de breaslă, critici literari sau editori. Cea care l-a susținut pe Sergiu Afanasie a fost scriitoarea Claudia Partole, participantă și ea la două ediții din acest program. În cazul lui Nicolae Spătaru a fost criticul literar Constantin Ivanov, iar al lui Nicolae Negru – Iulian Ciocan, critic și editor. Nu vă spunem cum s-au descurcat „șmecherii”. Nu e nicio aluzie la prestația specialiștilor în cauză, ci am recurs la un termen deja din domeniul vinificației. Așa erau numiți cu un secol și ceva în urmă degustători de vinuri sau cum li se mai zice acum – somelierii. Vă ținem în suspans și nu vă dăm alte amănunte

despre autori și cărțile lor. Rămâne să găsiți cărțile și să purcedeți cu brio în acest maraton al lecturii din anul curent. Evident, în ce mă privește, cât și alți jurnaliști și bibliotecari, sper să vină cu cronici și relatări de la unele întâlniri și prezentări de carte aparte.

Regret că la lansarea acestui program nu au fost prezenți și reprezentanți ai televiziunilor din capitală. Să nu se mai intereseze oare societatea noastră de carte și spirit? Să ne fi acaparat oare cu totul politicul și rutina zilei? Să ne amintim în acest context de preceptul biblic că nu doar cu pâine se va hrăni omul, ci și cu carte, cu spirit.

Andrei VIZIRU,
membrul Uniunii Ziariștilor
Profesioniști din România,
Filiala Chișinău



Ion Vieru – rapsod veritabil, nepoluat de praful laurilor



Poetul, traducătorul și redactorul Ion Vieru s-a născut la 7 decembrie 1941, în satul Pelinia, crescând fără tată, care a murit pe front. A absolvit Universitatea de Stat din Moldova, în 1965, a lucrat în calitate de redactor la Radioul Național, la editurile Lumina și Literatura Artistică, fiind redactor la Comitetul de Stat pentru Edituri, Poligrafie și Comerțul cu Cărți. A fost director al biroului de propagare a literaturii de pe lângă Uniunea Scriitorilor din Moldova, membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Ion Vieru a debutat cu cartea *O palmă de cer*, în anul 1969. A urmat scrierea *Ploile dorului*, în 1972. În 1976 îi apar două cărți de poezie: *Fluvii și Dincolo de ferestre*, iar *Pomul* este editată în 1978; în 1979 publică *Cântă-mi, ciocârliu*. În anul 1980 vede lumina zilei *Rostul țărâniei*, apoi autorul vine iarăși cu două cărți: *Lista și Autografe*, în anul 1981. În 1984 scrie *Întrebă iubire*, iar în 1985 - *Soneria*. În 1989 ne bucură cu cărțile *La părinți și Să facem cunoștință*. În anul 1991 apare *Cer și Pământ*, ca în 1998 să scrie *Aici pe pământ*. În anul 2001 se editează *Prin valuri*, iar în 2011 - *Adevăr comun și 101 poeme*.

Ion Vieru s-a învrednicit de distincțiile: Premiul săptămânalului „Literatura și Artă”, în anii 1996 și 2005; Premiul Ligii culturale a românilor de pretutindeni, în 1998; Maestru al Literaturii, - în 1999. S-a stins din viață la 19 ianuarie 2022 și este înmormântat la cimitirul „Sfântul Lazăr” de pe strada *Doina* din Chișinău, alături de mama sa.

La Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (CAIME), în data de 31 ianuarie 2025, a avut loc simpozionul „Ion Vieru – rapsod veritabil, nepoluat de praful laurilor”, eveniment cultural-științific organizat sub egida Academiei de Științe a Moldovei. Au fost prezenți cineastul Gheorghe Ciubuc, medicul Petru Ciubuc, scriitorii, cunoscuți și rude ale regretatului poet, precum și un grup de elevi ai clasei a 10-a „A” de la Liceul „Mihai Eminescu” din Chișinău, a cărei dirigintă este profesoara de limba și literatura română, Rodica Ciobanu. În călătoria lor prin lumea artei, elevii au fost însoțiți de bibliotecara Aculina Golovatenco.

Organizatorul și moderatorul evenimentului a fost academicianul Mihai Cimpoi, în prezidiu alături de domnia sa aflându-se: Elena Dabija, șefa CAIME; Svetlana Vieru, soția regretatului poet Ion Vieru; Vasile D. Ciubuc, îngrijitorul cărții „Cu pământul în înalt (cugetări lirice)” / Ion Vieru. - Iași: Tipo Moldova, 2025, 212 p., carte ce a fost lansată în cadrul simpozionului.

Elena Dabija a salutat publicul, prezentând cartea proaspăt apărută și evocând amintiri despre poetul Ion Vieru, un poet al baștinei, în



creația căruia se regăsesc mulți dintre cei veniți de la sate, printre care și ea. Salutând publicul, dar și prezența Svetlanei Vieru, soția regretatului poet, a fiicei lor, Liliana Vieru, și a lui Vasile Ciubuc, academicianul Mihai Cimpoi a menționat că lucrarea s-a pregătit aici, la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, în baza materialelor trimise de Vasile Ciubuc, care a avut un lung dialog cu poetul Ion Vieru. Cartea ce se lansează a fost concepută împreună cu autorul, fiind apoi continuată de domnul V.Ciubuc, care a ținut cont de concepția și doleanțele poetului în ce privește ordonarea textelor, inclusiv subtitlul „cugetări lirice”, păstrat așa cum a dorit testamentar autorul.

„Această carte e un volum de sinteză a cugetărilor lirice ale lui Ion Vieru și se prezintă ca un cântec de lebedă al poetului”, a concluzionat Mihai Cimpoi, care a amintit că ei doi au fost colegi de facultate și prieteni, ducând elanul și greul studenției împreună. Domnia sa a mai menționat că mai multe poezii ale lui Ion Vieru se cântă, amintind în special de *Balada tatei*, interpretată de Teodor Negară, care a devenit cântec popular, fiind interpretat în tot spațiul românesc, inclusiv la Monumentul Eroilor Cavaleriști din Primul Război Mondial (Pasul Oituz) de lângă Bacău, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la terminarea conflagrației.

Îngrijitorul cărții, Vasile D. Ciubuc, a spus de la bun început în cadrul simpozionului că evenimentul este o sărbătoare pentru el, cartea având istoria ei și n-a fost ușor s-o ducă la bun sfârșit, căci a trecut în

ultimii ani prin încercări grele de sănătate. El a amintit de prietenia cu Ion Vieru, care odată, demult, la Casa Scriitorilor, l-a întrebat: „Ce mai faci, dragul meu”? Vasile Ciubuc i-a spus că fiica sa, Lidia Ciubuc, elevă fiind în clasa a IX-a, se ocupă cu muzica și are nevoie de poezii pentru cântece. Atunci Ion Vieru i-a dăruit o carte cu propria creație și peste ceva timp la Filarmonica din Chișinău a avut loc un mare concert, la care a participat și Lidia Ciubuc cu mai multe melodii pe versurile lui Ion Vieru: *Nuc bătrân, Aici îmi e lumina, Ștefan cel Mare, Cetatea, Patria e-n toate, Semănători de vise, Frunzuliță de pelin, Dor și numai dor ș. a.* În prezent, tânăra compozitoare Lidia Ciubuc activează la Radio Moldova, fiind producătoarea emisiunii muzicale „Arpeggiando”.

Peste ani Ion Vieru a fost accidentat, iar Vasile D. Ciubuc l-a susținut prin diferite mijloace, inclusiv medicale, iar mai apoi s-au înțeles să selecteze aforisme din versurile poetului, și așa a început lucrul la această carte antologică. În final, Vasile Ciubuc a spus că opera lui Ion Vieru merită cu prisosință să

cească, dar a făcut această antologie, fapt pentru care l-a felicitat, socotind că Ion Vieru a avut noroc de un prieten adevărat.

Poetul-diacon Traian Vasilcău, cercetător literar, a menționat că Ion Vieru a fost un poet al satului basarabean, un rapsod veritabil, nepoluat de praful laurilor, după cum se intitulează și simpozionul. El face parte din generația de aur a scriitorilor basarabeni, aflându-se într-un strat aparte, cu o tematică distinctă, la care n-au avut acces prea mulți poeți. Din păcate, acest strat este cel mai puțin cunoscut și explorat de critica literară, precum și de cititori. În această tagmă el i-a inclus pe Vitalie Tulnic, Petru Zadnipru, Petru Dudnic, Ion Bolduma, Ion Gheorghiuță, Ion Vieru ș. a. Un strat al scriitorilor șaizeciști, care a dat valori. Ion Vieru a fost directorul biroului de propagare a literaturii, astăzi scriitorii se propagă singuri. În cazul lui Ion Vieru s-a găsit cineva, care i-a respectat testamentul - Vasile Ciubuc. În concluzie Traian Vasilcău a spus că în cazul lui Ion Vieru el a descoperit vreo douăzeci de poezii antologice, din care a citit câteva cu mult patos: *E târziu și-i toamnă, Doamne*, din care reproducem un fragment: „Doamne, cât e de frumos/ Satu-acesta dintr-o parte,/ Parcă-ai spune că aici/ Nu e niciun fel de moarte./ Parcă-ai spune că aici./ Doamne, nu-i nicio durere/ Să te bată cu putere./ Nicio lacrimă, nimic.../ Doamne, Doamne.../ Vai,

ce zic?” Iar versurile folclorice ale lui Ion Vieru „*Dorule, măi cântule,/ Ce mai faci, pământule,/ Tăinic legământule,/ Dragă neînfrântule?*” ar putea fi considerate un frumos și duos laitmotiv al întregii sale creații lirice.

În viziunea criticului Mihai Cimpoi, „Poezia sa cultivă o formulă tradiționalistă, bazată pe cantabilitate folclorică și pe desenul imagistic simplu și clar conturat”. Subsemnatul l-am cunoscut pe Ion Vieru de pe băncile școlii din satul Batâr, unde a venit la întâlnire cu cititorii prin anul 1973, împreună cu Lev Barschi. Mai țin minte că le-a citit versuri din proaspătul volum *Ploile dorului*. Am activat împreună la Uniunea Scriitorilor, și Ion Vieru mi-a scris împreună cu Nicolae Dabija și Ion Anton recomandăție de intrare în rândurile Uniunii Scriitorilor.

La final au vorbit Svetlana și Liliana Vieru, mulțumind lui Vasile Ciubuc, academicianului Mihai Cimpoi și tuturor celor implicați în realizarea proiectului de editare a cărții și invitând pe cei prezenți la o masă de pomenire, după datina creștină.

Ștefan SOFRONOVICI,
scriitor, specialist la
Centrul Academic
Internațional „M. Eminescu”,
Lilia BARANOV-SOFRONOVICI,
doctor în medicină,
bibliotecar la CAIME

Masterclass pentru părinții CEÎS „Orfeu”

Părinții copiilor cu deficiențe mintale severe de la Complexul Educațional cu Învățământ Special „Orfeu” din Chișinău au avut recent ocazia de a participa la un masterclass inovator de art-terapie, axat pe realizarea păpușilor din lână. Atelierul a fost conceput pentru a sprijini procesul de recuperare a copiilor și pentru a întări legătura dintre părinți și copii, fiind parte integrantă a unui program educativ - terapeutic de amploare.

Evenimentul s-a dovedit a fi o experiență emoționantă și benefică, în care participanții au avut ocazia să îmbine munca manuală, creativitatea și trăirile personale. Terapia prin meșteșuguri a oferit părinților nu doar oportunitatea de a învăța noi tehnici de artizanat, dar și o înțelegere profundă a rolului lor activ în procesul educativ și recuperativ al copiilor.

În cadrul atelierului, părinții au învățat să creeze păpuși fălțuite, o metodă de art-terapie ce sprijină dezvoltarea abilităților motorii și cognitive ale copiilor. Totodată, activitatea a avut un impact semnificativ asupra relației părinte-copil, consolidând comunicarea și încrederea dintre aceștia, într-un cadru creativ și terapeutic.

Această activitate face parte dintr-o serie de inițiative desfășurate de subdiviziunea claselor primare a CEÎS „Orfeu”, având ca obiectiv principal sprijinirea recuperării copiilor cu deficiențe mintale severe prin im-



plicarea activă a părinților în procesul terapeutic. Aceste sesiuni de art-terapie au un impact considerabil asupra dezvoltării cognitive, emoționale și sociale a copiilor, contribuind la progresul lor într-un mediu sigur și sprijinitor.

Această abordare inovativă de art-terapie adaugă o dimensiune simbolică recuperării, demonstrând eficiența metodei respective în vederea promovării unei dezvoltări integrate pentru copii și părinți deopotrivă. Programul subliniază importanța educației și terapiei creative, oferind un sprijin valoros pentru familiile copiilor cu nevoi speciale și construind, pas cu pas, un viitor mai luminos pentru aceștia.

LANSARE DE CARTE

„Universul familiei. Familia ca proiect existențial și cultura educației familiale”,

AUTOR LARISA CUZNEȚOV, DOCTOR HABILITAT, PROFESOR UNIVERSITAR, UPSC



Personalul academic, profesori și conferențieri universitari, cercetători științifici, cadre didactice, studenți, masteranzi și doctoranzi, specialiști în biblioteconomie ai Bibliotecii Științifice, invitați, oameni de cultură și iubitori de carte au participat în data de 20 februarie curent la un important eveniment cultural-științific – lansarea volumului *Universul familiei. Familia ca proiect existențial și cultura educației familiale*, de Larisa Cuznețov (*The family universe. The family as an existential project and the culture of family education / Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău*).



Evenimentul cultural-științific organizat de Biblioteca Științifică în parteneriat cu Facultatea Științe ale Educației din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a fost un prilej de reflecție asupra valorilor familiei și educației într-un cadru plin de inspirație și dialog. Activitatea moderată cu mult entuziasm, căldură, responsabilitate și bunăvoință de către directorul Bibliotecii Științifice, Ecaterina Scherlet, a trezit un viu interes din partea participanților. Ea le-a vorbit celor prezenți despre viața publicațiilor științifice ale profesorului Larisa Cuznețov, incluse în catalogul electronic, despre creșterea numărului de publicații ale autoarei în colecția de carte a Bibliotecii și numărul de citări la publicațiile autoarei înregistrate în format digital.

Directorul Bibliotecii a evidențiat succesele autoarei, care prin spiritul său științific a promovat diverse fenomene cum ar fi: fericire, bunăstare generală și psiholo-

gică, optimism, familie armonioasă și fericită, recunoștință, emoții și sentimente pozitive. Domnia sa a mai subliniat că educația familială va da rezultate doar dacă vor fi valorificate aceste fenomene. Totodată, s-a referit la importanța lucrării științifice, exprimând respect și admirație pentru valorile promovate de prof. Larisa Cuznețov.

O viziune pertinentă privind lucrarea a fost relevată în discursul autoarei, care a scos în relief diverse strategii de exersare și aplicare în procesul de autoperfecționare, educație a copiilor, edificare și menținere a armoniei în cadrul familiei. Fidelă valorilor educaționale și științifice, domnia sa a adresat un elogiu cărții în general – **obiect care te rafinează, îți dă putere în cercetarea științifică**. Totodată, a transmis un gând bun participanților, subliniind că, de-a lungul anilor, și-a **„văzut ideile aplicate în practica pedagogică”**.

La rândul său, conf. univ., dr. Ludmila Armașu-Canțir, prorec-

tor pentru relații internaționale și cooperare UPSC, a accentuat performanțele autoarei Larisa Cuznețov, specificând că „Acest eveniment cultural pentru mine este o provocare. Sunt foarte mult impresionată de felul în care a fost organizat acest eveniment și de munca pe care a depus-o autoarea pe parcursul activității științifice, demonstrând prin publicațiile sale perspectivele vieții de familie... Volumul oferă un argument salutar pentru comunitatea academică, prin intermediul căruia cercetătorul științific se va transforma într-un mediator al cunoașterii și al înțelepciunii.”

În continuare, conf. univ., dr. Nina Garștea, decanul Facultății de Științe ale Educației a UPSC, a accentuat contribuția originală a autoarei în procesul de elaborare a volumului, pentru a scoate în evidență **rezultatele științifice de bază ale Proiectului Existențial de Edificare a Familiei Fericite**: „Autoarea a avut ca scop de a spori autodezvoltarea și eficiența personală, a orienta cititorul spre dezvoltarea și practicarea recunoștinței, prezenței, fluxului, atenției, înțelepciunii și valorificarea sentimentelor pozitive în vederea edificării familiei.”

Invitata de onoare, dr. în științe pedagogice, Silvia Șpac, învățătoare la ÎPLT „George Călinescu” din Chișinău, s-a referit la tematica pe care a reflectat-o autoarea în lucrarea sa, exprimând un gând fundamental al acesteia – **psihologia pozitivă** militează spre o fericire a lucrurilor pe care le facem, iar **psihologia morală** ne consolidează spre o conduită onestă de valorificare a **Binelui**.

Luări de cuvânt li s-au oferit mai multor participanți ai acestui eveniment, printre ei fiind și discipolii doamnei profesor. Unii dintre ei s-au referit la **tentația autoarei de a crea cultura și etica educației familiale, și că trebuie să treci prin multe și să mergi până la capăt pentru a menține o familie fericită**.

La finalul evenimentului, în miresma florilor oferite profesorului Larisa Cuznețov, au răsunat *Mesaje de felicitare adresate* autoarei. Nu a lipsit sesiunea de autografe acordate celor cărora li s-a oferit cartea respectivă în dar. Iar **Biblioteca Științifică a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a intrat în posesia unui set de cărți** „Universul familiei. Familia ca proiect existențial și cultura educației familiale”. După care a urmat o sesiune de fotografii alături de colegii, discipolii și prietenii de suflet ai autoarei.

Elizaveta GLOBALA,
bibliotecar principal,
BȘ UPSC

„Grigore Vieru – Poetul dragostei eterne”, celebrat printr-un spectacol interdisciplinar emoționant

„Locuiesc la marginea/ Unei iubiri./ La mijlocul ei/
Trăiește credința mea./
Locuiesc la marginea/ Unui cântec./ La mijlocul lui/
Trăiește speranța mea./
Locuiesc la marginea/ Unei pâini./ La mijlocul ei/
Dragostea mea pentru voi.”

Grigore Vieru

Dragostea este firicelul de iarbă încolțit în sufletul fiecăruia, este o pâine care hrănește, un cântec care alină orice durere, o credință care dăinuie dincolo de timp, iar fără ea, am fi doar umbre rătăcitoare într-o lume lipsită de căldură, speranță și vise.

Grigore Vieru, poet al dorului și al neamului, a înțeles cel mai bine forța iubirii, tocmai de aceea, sub această stea călăuzitoare, la data de 12 februarie 2025, în cadrul **Instituției Publice Centrul de Excelență în Construcții** din Chișinău, s-a desfășurat o activitate interdisciplinară cu genericul „Grigore Vieru – Poetul dragostei eterne”, dedicată marelui artist, cu ocazia împlinirii a 90 de ani de la nașterea sa. Evenimentul a reunit elevi, profesori și invitați de seamă, într-o atmosferă caldă și emoționantă, fiind un prilej minunat de a redescoperi *Universul mirific al creației viere, care a constituit o veritabilă revelație spirituală*.

Versurile poetului, pline de sensibilitate și înțelepciune, recitate de elevi cu emoție și dăruire, atât în limba română, cât și în cea franceză, ca niște fricele de lumină au pătruns în sufletele celor prezenți, reamintind că dragostea, în toate formele ei, este singura cale spre eternitate. Momentele artistice au continuat cu interpretarea karaoke a unor melodii compuse pe versurile poetului, care au reușit să emoționeze publicul până la lacrimi și să creeze o atmosferă în care fiecare inimă a bătut la unison cu ritmul cuvintelor sale nemuritoare.

Un moment aparte al evenimentului a fost prezența copiilor de la **Complexul Educațional „Orfeu”**, ale căror suflete pure au transformat această activitate într-o veritabilă lecție de iubire, empatie și comuniune. Fiecare copil, cu talentul său unic, ne-a arătat că lumea devine mai frumoasă când este privită prin ochii sincerității și ai bunătații. Pe chipurile lor, în strălucirea ochilor atunci când fredonau melodii inspirate de poeziile poetului, s-a reflectat esența pură a versului vierean: dragostea care unește și înalță. Alături de acești copii minunați am avut parte de o experiență emoționantă, o activitate care nu a fost doar o celebrare a poeziei, ci și o lecție de viață despre puterea incluziunii, empatiei și toleranței. Fiecare copil, cu talentul și unicitatea lui, ne-a arătat că, de fapt, toți avem nevoie de aceleași lucruri: să fim ascultați, înțeleși și iubiți, iar fiecare cuvânt rostit cu dragoste, fiecare zâmbet fiind o mărturie că, deși au cerințe educaționale speciale, acești copilași sunt plini de potențial, cre-



ativitate și dorință de a descoperi lumea. Sub aripa protectoare a cuvântului, acolo unde poezia devine punte între suflete, elevii, profesorii și invitații de seamă s-au unit într-o armonie desăvârșită, demonstrând că atunci când sufletele vibrează împreună, cuvintele capătă forța de a construi lumi mai calde, mai blânde, mai aproape de esența umană.

După ecourile emoționante ale spectacolului interdisciplinar dedicat lui Grigore Vieru, în care versul și muzica s-au împletit armonios, omagierea marelui poet a continuat printr-o nouă formă de expresie artistică. De această dată, poezia viereană a prins viață pe pânză, într-o expoziție inedită ce a adus față în față sensibilitatea elevilor și viziunea generată de inteligența artificială (A.I.). Emoția rămâne firul nevăzut care diferențiază cele două tipuri de artă: una caldă, subiectivă, încărcată de amintiri și trăiri, cealaltă rece, calculată, dar impresionantă prin fidelitatea cu care se reinterprează discursul poetic. Indiferent de mijloacele prin care este redată, inspirația rămâne aceeași: Grigore Vieru, poetul care a știut să transforme cele mai simple cuvinte în adevărate simboluri ale iubirii, ale dorului și ale identității.

Creația lui Grigore Vieru este o mărturie vie a frumuseții care unește lumea într-un singur imn al iubirii. Versurile marelui poet sunt ca niște raze de lumină ce străbat timpul și spațiul, atingând sufletele și reamintindu-ne că adevărata bogăție stă în simplitatea unui cuvânt spus cu dragoste. Așadar, Grigore Vieru, poetul dragostei, continuă să trăiască în inimile noastre, inspirându-ne să fim mai buni, mai empatici și mai uniți, iar poezia sa are puterea de a schimba vieți și de a aduce lumină în fiecare suflet.

Cu pasiune și dedicare, organizatorii evenimentului, Tatiana PAVLOV, profesoară de limba și literatură română, și Nadejda RENCHEZ, profesoară de limba franceză, au reușit să creeze un eveniment memorabil, o sărbătoare a frumosului și a educației prin artă.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 1579.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Iulian Bogatu

REPORTER ▶ Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea

MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>